

просъ се проявяваше такава горѣща любовъ къмъ родната, щото той, като знаеше изъ какъвъ источникъ истинчакъ чувствата на нейното сърдце и душа и съ какво тѣ се оживявахъ, не рѣдко повтаряше: — О пѣсенъ народна! Ти си истинската съкровищница на чувствата на народа, ти си най-добрата наставница на любовъ къмъ отечеството! Въ тебе, благодарение Богу, Българкитѣ захващатъ да черпятъ стремление къмъ правдата и къмъ патриотическитѣ добродѣтели! Когато въ тѣхъ това настроение стане общо, тагава никой отъ насъ не ще ни удържи. Ний изново ще се подигнемъ както ордитѣ на Аттиловитѣ кентаври; но копитата на нашитѣ конѣ нѣма да прѣтжичатъ нивитѣ на просвѣщението и на християнството. Кентавритѣ нѣма да викнатъ: Римъ! Римъ! нѣма да изгорятъ съ пожаръ и нѣма да опустошатъ столицата на вѣрата, искусството и на науката; но прѣзъ дѣто минатъ полковоетѣ на българската ковница по полетата на робството и на варварството, тамъ дълго време нѣма да израстватъ нито робство, нито варварство“.

Така мечтаяше Хаджи Димитръ за своята България и все попоглѣждаше на своята сестра по любовъ за родината. О, какъ прѣкрасна му се виждаше тогава Мария, на очитѣ на която се показвахъ сълзи не на скѣрбъ, не на печаль, не на отчаяние, но на нѣкакво си душевно наслаждение располагающе сладко да си поплаче отъ радостъ и по лицето на която, както и подухванието на вѣтъра, прѣминуваше легка усмивка! Какъ той се любуваше съ нейната блѣдна руменина, съ златнитѣ развивающи се коси и съ снагата ѣ крѣпка като клонче, напояща по-скоро треперящата трепетлика, нежели величавата, но разтѣгната топола! Въ какъвъ чуденъ образъ очитѣ и мислитѣ я рисовахъ въ неговото сърдце!

Той ѣ расправяше за славянскій Киевъ, за многото негови церкви, дѣто не само се молятъ, но и камбанитѣ звѣнятъ по славянски; за Дѣпъръ съ неговитѣ води, чисти и прозрачни като славянското сърдце, но такива бързи и подвижни като казашката конница, тази чисто славянска кавалерия; за седемтѣхъ хѣлмове и за храма